

amnestie jsou rázu politického. Dle bezvadných skutkových zjištění prvního soudu nepoživala žalovaná následkem nevázaného a nemravného způsobu života, příčícího se povinností řádné manželky, dobré pověsti. I když nelze použití cizoložství — které vzal první soud za prokázané — jakožto důvodu pro rozluky, poněvadž bylo prominuto, možno přec usuzovati z něho na nízkou mravní úroveň žalované. Jaké jest žalovaná povahy, o tom svědčí též ta okolnost, že, ačkoliv ji žalobce odpustil, přec neměla dosti síly, aby se vzdala způsobu života, příčícího se dobrým mravům. Plným právem měl proto první soud za to, že tu jsou dány předpoklady rozlukového důvodu uvedeného v § 13 lit. b) zákona o reformě práva manželského, a stačí poukázati na správné vývody soudu procesního, s nimiž i soud odvolací souhlasí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Obhájce svazku manželského opírá dovolání o důvod nesprávného posouzení věci po stránce právní (čís. 4 § 503 c. ř. s.), tvrdě, že i když žalovaná byla rozsudkem zemského soudu v Plavně ze dne 4. října 1918 pro přechovávání po živnostensku provozované (Hehlerei) na jeden rok do káznice odsouzena, přece není zjištěno, že čin byl spáchán za okolností, svědčících o zvrhlé povaze odsouzené. Proti takovému předpokladu svědčí prý, že byla žalovaná účastna amnestie; i když amnestie se udílí z důvodů politických, přece prý se v každém jednotlivém případě zkoumá, zda jsou tu důvody, jež zasluhují zvláštního zřetele, by amnestie byla udělena. Leč dovolání není opodstatněno. Správně uznaly soudy předchozí, že pojem »Hehlerei« podle §§ 259 a 260 tr. zák. pro říši německou se kryje s pojmem zločinu podílnictví na krádeži podle našeho práva trestního (§ 185 tr. zák.), a že trest káznice rovná se dle našeho práva trestu těžkého žaláře, a konečně že okolnosti, za kterýchž se obžalovaná činu toho dopustila, svědčí o její zvrhlé povaze. Neboť nešlo tu o ojedinělý případ, nýbrž o podílnictví na krádeži, po živnostensku provozované, a státní zastupitelství v Plavně uvedlo jako pohnutku činu žalované její ziskuchtivost, tedy pohnutku nízkou a nečestnou, označujíc žalovanou jako osobu lehkomyšlnou, dychtivou po požitcích. Že žalované byl pro všeobecnou amnestii nastoupený již trest káznice odpuštěn, není pro vzájemný poměrů manželů a tedy pro otázku přípustnosti rozluky manželství rozhodným. Právem bylo proto uznáno, že jest tu důvod rozluky dle § 13 lit. b) zákona ze dne 22. května 1919 čís. 320 sb. z. a n. a to z viny žalované, a bylo proto dovolání úspěch odepřítí.

Čís. 1469.

Přípustnost pořadu práva pro nárok na náhradu škody proti dozorčím orgánům rybářského spolku, již způsobili u výkonu své služby.

(Rozh. ze dne 7. února 1922, Rv I 754/21.)

Žalovaní, dozorčí orgánové rybářského spolku, pozastavili žalobce při lovení ryb, vyzvali ho, by se legitimoval a, když tak učiniti nemohl, sebrali mu rybářské náčiní, jehož uschováním vznikla žalobci škoda. Proti

žalobě o náhradu škody namítli žalovaní nepřipustnost pořadu práva, kteroužto námitku procesní soud první stolice zamítl a uvedl v tomto směru v d ů v o d e c h: Dle § 1295 obč. zák. jest poškozený oprávněn domáhati se náhrady škody na tom, kdo škodu zavinil. Z pravidla jest uplatniti náhradní nárok na řádném soudě, výjimka vyžaduje výslovného předpisu zákona (na př. § 37 obec. zřiz. pro Čechy). Ohledně veřejných orgánů obsahuje výjimku takovou dvorský dekret ze dne 14. března 1806, čís. 758 sb. z. s., jenž nařizuje, že státní úředníky nelze pro jich úřední jednání poháněti před civilní soud. Předpis tento dlužno vzhledem k dosahu jeho vykládati způsobem obmezujícím a dlužno ho použiti pouze na takové státní úředníky, od nichž lze vzhledem k jich vzdělání a vyškolení očekávati, že povedou řádně úřad jimi zastávaný. Zde však jde o orgány, jichž používá soukromý rybářský spolek ku dozoru na určitý úsek a jimž dostalo se tím, že je příslušný úřad vzal do přísahy a opatřil legitimací, pouze oprávnění, by v určitých případech zakročili. Vlastnost dozorčích orgánů ve smyslu § 2 zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák. nelze jim vůbec přiznati, ježto nebyl jim příslušným úřadem vydán služební odznak, jehož v době zakročení, jak nesporno, neměli. Na tom ničeho nemění, že žalovaní nebyli odznakem opatřeni snad pouze nedopatřením příslušného úřadu. S o u d o d v o l a c í připojil se k právnímu náhledu soudu první stolice, ježto se dvorský dekret ze dne 14. března 1806, čís. 758 sb. z. s., dle něhož úředníci nemohou pro své úřední jednání poháněti býti před civilní soudy, výslovně vztahuje jen na státní úředníky a ne na všechny veřejné nebo vrchnostenské úředníky.

Nejvyšší soud uvedl v tomto směru

v d ů v o d e c h:

Vzhledem k námitce žalovaných v dovolací odpovědi, že v tomto případě je vyloučen pořad práva, a vzhledem k ustanovení § 42 j. n. nutno předeslati, že dovolací soud sdílí názor nižších stolic, že žalované nelze považovati za státní úředníky ve smyslu dvorského dekretu ze dne 14. března 1806, čís. 758 sb. z. s., jelikož nevykonávali výsostních práv státu, nýbrž hájili především zájmů soukromého spolku rybářského.

Čís. 1470.

Manželi usmrcené manželky nepřisluší proti škůdci nárok na náhradu výloh, jež mu vzešly ošetřováním dítěte po manželčině úraze, aniž může požadovati náhradu nákladu, jež učinil na domácnost po dobu manželčiny nemoci.

(Rozh. ze dne 7. února 1922, Rv I 805/21.)

Žalobcova manželka utrpěla úraz při jízdě drahou žalované společnosti, čímž zhoršila se její vnitřní choroba (úbytě) tak, že po tříměsíční nemoci zemřela. Po dobu nemoci byl manžel nucen vzíti posluhovačku, jakož i postarati se o opatrování malého synka po dobu trvání nemoci i po úmrtí manželčiny. Žalobě, již domáhal se na dráze náhrady nákladu s tím spojeného, vyhověl procesní soud první stolice pokud uplatňován nárok na náhradu výloh, jež vzešly vedením domácnosti za nemoci man-